

VERWERKINGSOPDRACHTEN

EMMEN

TITEL: Het verhaal van Jozef

DUUR: 60 minuten

BENODIGDHEDEN: computer of tablet, het geprinte verhaal van Jozef, pen of potlood, opdrachten en bijlagen.

Instructie leerkracht

Deze lesbrief gaat over het verhaal van Jozef, een van de Poolse soldaten die Emmen en omstreken bevrijd heeft.

Vorbereiding

Begin de les met het voorlezen van het verhaal van Jozef. Deze is te vinden op www.waorisaaldert.nl/gemeente-emmen. Laat de bijbehorende foto's zien op het digibord.

Hierna kunnen de leerlingen aan de slag met de opdrachten. Per opdracht staat aangegeven of er individueel of samengewerkt kan worden.

Afsluiting

Bekijk op het digibord de route die de Poolse soldaten hebben afgelegd op een kaart (bijvoorbeeld via Google Maps). Herkennen de leerlingen deze route? Zijn ze er weleens geweest? Welke dingen zal Jozef zijn tegengekomen, die nu nog steeds te zien zijn? Bijvoorbeeld: Oranjekanaal, oude boerderijen, een bos, oude gebouwen aan de Wilhelminastraat, etc.

Laat een aantal groepjes hun brief aan vader voorlezen. Bespreek de brieven met de klas aan de hand van thema's als vrijheid, liefde, wennen aan Nederland en het missen van familie. Wat zouden de leerlingen doen, als ze in Jozefs schoenen zouden staan?

Extra tip

Op de hoek van de Noordbargerstraat en de Middenstraat in Noordbarge staat het Poolse herdenkingsmonument. Elk jaar wordt hier op 10 april de bevrijding herdacht en wordt er een eerbetoon gebracht aan de Poolse bevrijders. Misschien is het leuk om de komende herdenking bij te wonen of om met de klas een bijdrage te leveren aan de herdenking. Voor meer informatie, zie: <https://bevrijdingvanemmen.nl/>.

OPDRACHTEN

EMMEN

Introductie

De volgende opdrachten gaan over het verhaal van Jozef, een Poolse soldaat die Emmen en omgeving bevrijd heeft met zijn medesoldaten.

OPDRACHT 1: Waar of niet waar? – 10 min

Bekijk de volgende stellingen over het verhaal van Jozef. Zijn ze waar of niet waar? Schrijf het erachter.

- Jozef zit met vier anderen in een tank
- Bij het Oranjekanaal heeft Jozef flink tegen de Duitsers gevochten
- Jozef heeft gekozen om in het leger te gaan, omdat hij anders gevangen genomen zou worden
- Vroeg in de ochtend komen de tanks in Emmen aan
- In Emmen zijn de mensen meteen blij om hen te zien
- Jozef raakt gewond in de oorlog
- De vrouw van Jozef heet Roelie
- Na de oorlog gaan Jozef en Brunoslaw meteen terug naar Polen

OPDRACHT 2: De weg naar de vrijheid – 15 min.

Jozef heeft Emmen en de dorpen er omheen bevrijd met de andere Poolse soldaten. Het was een hele tocht! Jozef reed in een M4 Sherman, een Amerikaanse tank.

- A. Lees de **eerste**, **tweede** en **vierde** alinea van het verhaal nog eens. Markeer alle plaatsnamen, straatnamen, bruggen en kanalen die je tegenkomt in deze alinea's.
- B. Schrijf alle gemarkeerde plekken hieronder op.

.....

.....

.....

.....

- C. De groep van Jozef moest van Zweeloo naar Noordbarge. Hoeveel kilometer denk je dat het is? Maak eerst een schatting

.....

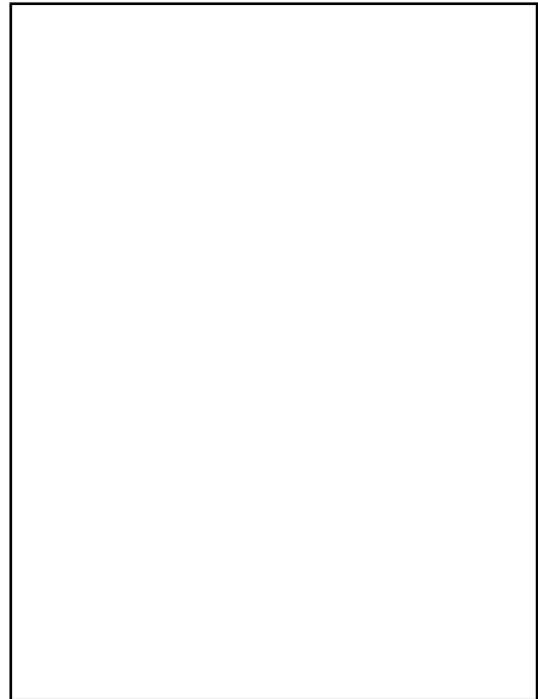
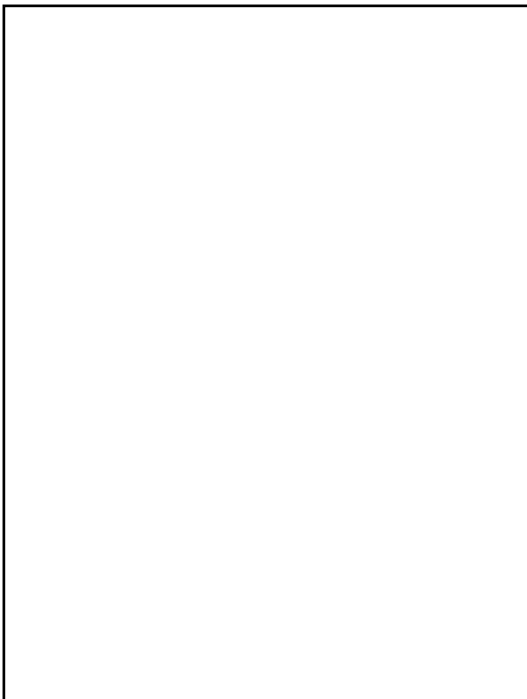
- D. Kijk nu op Google Maps hoe ver het is. Kies de route voor de fiets, dan zie je de weg die Jozef ongeveer heeft afgelegd. Hoeveel kilometer zat je ernaast met je schatting?

.....

OPDRACHT 3: Teken en – 15 min

Jozef was soldaat in de Eerste Poolse Pantserdivisie. In het leger heeft elke divisie zijn eigen logo. Dit heet een insigne (in-sin-je) of embleem. Zo kon iedereen snel zien bij welke groep een soldaat hoorde! Op insignes staat vaak een dier of iets uit dat met het leger te maken heeft: wapens, een helm of een parachute.

- A. Zoek op internet (bijvoorbeeld Wikipedia of Google afbeeldingen) naar het insigne van de Eerste Poolse Pantserdivisie.
- B. Gevonden? Teken hem hieronder na in het linker vak. Verzin daarna zelf een insigne en teken die in het rechter vak. Wil je voorbeelden zien? Kijk dan op: <https://www.defensie.nl/onderwerpen/emblemen/emblemen-koninklijke-landmacht>.

OPDRACHT 4: Brief naar Polen – 30 min

Jozef overleeft de oorlog en vindt gelukkig zijn broer weer terug die ook nog in leven is. Ze schrijven dit goede nieuws naar hun familie thuis. Maar helaas krijgen ze een verdrietig antwoord. Hun vader schrijft dat ze in Nederland moeten blijven, omdat het in Polen veel te gevaarlijk is. De Russen hebben het hele land nu bezet en niemand is vrij of veilig. Dit blijft nog tot de jaren negentig zo. Terwijl Jozef dus hard gevochten had voor de Nederlandse vrijheid, bleef zijn eigen land gevangen.

Schrijf een brief aan vader namens Jozef. Wat wil je je ouders vertellen? Je kunt aan deze dingen denken:

- Hoe het was om tegen de Duitsers te vechten
- Hoe de Drenten reageerden toen ze bevrijd werden
- Dat je je broer Brunoslaw hebt terug gevonden en hoe het met hem is
- Dat je een leuk meisje hebt ontmoet, Roelie
- Hoe je leven in Nederland eruitziet, wat er anders is dan in Polen
- Hoe vind je het dat je niet naar Polen terug kan? Ben je blij dat je in Nederland vrij kan leven of voel je je juist een gevangene in een vreemd land?

Schrijf je brief op de volgende bladzijde.

Datum en plaats:

Lieve vader en moeder,

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Veel liefs,
Jozef

BIJLAGEN

EMMEN

Antwoordformulier

Opdracht 1

In groen de stellingen die waar zijn, in rood de stellingen die niet waar zijn:

- Jozef zit met vier anderen in een tank
- Bij het Oranjekanaal heeft Jozef flink tegen de Duitsers gevochten
- Jozef heeft gekozen om in het leger te gaan, omdat hij anders gevangen genomen zou worden
- Vroeg in de ochtend komen de tanks in Emmen aan
- In Emmen zijn de mensen meteen blij om hen te zien
- Jozef raakt gewond in de oorlog
- De vrouw van Jozef heet Roelie
- Na de oorlog gaan Jozef en Brunoslaw meteen terug naar Polen

Opdracht 2

Plaatsaanduidigen: Zweeloo, Noord Sleen, Emmen, trambrug, Noordbarge, Oranjekanaal, Wilhelminastraat, Nederland, Polen

Opdracht 3

- A. De insigne van de Eerste Poolse Pantserdivisie:
De vleugel en de helm zijn verwijzingen naar de Poolse 'gevleugelde huzaren', die in de 17^e eeuw vleugels op hun rug droeg tijdens de strijd om de paarden van de vijand te laten schrikken.
- B. Naar eigen inzicht

Opdracht 4

Naar eigen inzicht